

20 ANYS ARRELS / SANT IGNASI PASSAT, PRESENT I FUTUR

Parlament Joan Suñol, president

Benvolgudes autoritats, benvolguts amics i amigues...

Estem contents de celebrar aquest vintè aniversari, fa vint anys que vam constituir la fundació Arrels-Sant Ignasi, i abans, però, ja havíem fet camí fins arribar a aquell moment. Era el temps en el que anàvem descobrint el forat cruent de la indignitat sobre la que treballem. Per això avui podem dir que celebrem “vint anys i més” de militància a favor de la causa de les persones en situació de sense llar. El cas és que tenim un passat, vivim un present i apuntem cap a un futur.

PASSAT

El passat està farcit de llargues aventures de goig i de dolor, certament l’hem de mencionar, però sense entretenir-nos-hi massa. Diguem algunes coses! Vam començar essent petits en tots els sentits, petits de recursos, petits en experiència, petits en expectatives de sostenibilitat, petits en aquestes i altres moltes coses. Però teníem grans conviccions i grans persones, les persones que clamaven el nostre suport, i les que estaven disposades a donar-lo.

Sortíem d’un estiu en el que la ciutat de Lleida es trobava immersa en un allau de temporers vinguts de tot arreu, carrers i places estaven ocupades per la gent “sense res” que cercava feina i futur. L’havíem entomada com podíem i sabíem, ho vam fer a través d’aquella moguda de voluntaris batejada amb el nom de “campanya dels entrepans”. És clar, això dels “entrepans”, era una qüestió simbòlica, també vam assumir moltes altres necessitats bàsiques: roba, medicació, perruqueria, viatges de retorn, atenció humana i social, ... etc. Especialment recordo el servei de bugaderia que feien un bon grup de mestresses, que rentaven la roba de la gent del carrer en les seves rentadores de casa. Després d’aquell estiu molta de la gent que assistíem anava tornant als seus llocs d’origen, però encara un bon grup seguia amb la necessitat dels serveis de la campanya, aquell bon grup no és que hagués vingut per l’estiu a fer de temporers, eren els que malvivien en la ciutat de manera permanent. La reacció de tot l’equip fou immediata: “ara ja no els podem abandonar!”

És el moment en el que decidim crear una institució propòsit del model d’“ARRELS fundació”, que ja funcionava a Barcelona feia alguns anys, i que atenia un perfil de persones semblants a les que nosaltres ens havíem trobat. Amb el suport decidit i clar de la gent voluntària de la Comunitat Cristiana Parroquial de Sant Ignasi, el de la

Província Tarraconense de la Companyia de Jesús i la del superior de la comunitat de Jesuïtes de Lleida P. Lao Balançó, iniciàrem el camí fins arribar a crear la nostra actual fundació ARRELS- Sant Ignasi. I després de més o menys un any, en el que vam mantenir en la parròquia el serveis i el contacte amb la gent sense llar, començàrem a treballar en un petit Centre Obert al C/ Boters, al mateix que temps que en el pis de la parròquia començàvem també les experiències de tractament de persones sense llar afectades per la malaltia de les addiccions.

Els primers presidents, en Ferran López i Xavier Barragan, amb la gent dels patronats i els equips de voluntaris i coordinadors, quasi no teníem més temps que el de reunir-nos per a trobar solució a les mil i una qüestions que ens apareixien en el dia a dia. Fins que a poc a poc vàrem anar trobant formes més estables de gestió i coordinació, i no sense moments més o menys crítics, que també la Divina Providència assumiria generosament.

PRESENT

I fins aquí hem arribat, amb tots els programes actualment en funcionament, havent crescut en atenció a les diversos forats d'indignitat que descobríem sense que mai ningú no els afrontés. I ara, en aquest present que ens toca de viure, sentim la pesada càrrega de la gran crisi financera, que justament amenaça a entitats com la nostra, i de la que són especialment responsables els mals administradors, els mals polítics, els mals governants, i les males financeres egoistes i sense escrúpols. Està clar que això no ho ha de pagar precisament els que suporten l'extrema pobresa, i que siguin aquests les primeres víctimes de l'actual crisi i malson de la injustícia.

Ben al contrari, ara i aquí hauríem d'aprendre a posicionar-nos a contracorrent de qualsevol tendència pel que fa a no incrementar substancialment les inversions en la qüestió social, més aviat es tractaria de multiplicar les tals inversions de manera que, almenys, es pogués eradicar absolutament els extrems de l'empobriment i l'exclusió. Diem això perquè ARRELS- Sant Ignasi no pot ni ha d'obviar la seva vocació incòmoda d'incidència crítica en la realitat, encara que això li suposi mals de cap afegits.

Per això, també des d'ací, no podem si no denunciar aquelles estratègies polítiques que, en parlar d'optimització de recursos, no fan més que dissimular la seva manca de voluntat política pel que fa a invertir el que realment és necessari. Pensem també que la denuncia hauria d'arribar al mal concepte de treball social més en línia de la contraprestació que la de la promoció i l'empoderament de les persones, i que en el fons fa el joc als protagonistes de la manca de voluntat política que mencionàvem abans. En tot cas creiem que les víctimes de l'empobriment i l'exclusió contrapresten de sobres les ajudes rebudes a través de la seva pròpia recuperació, això és el que val!

Res, doncs , de recursos “cutres” davant de problemes d’empobriment i d’exclusió extrems, vet ací com defensem i defensarem el projecte socioeducatiu “Refugi-Acull/Centre de Día-Camí” ara en mans del Consorci per a les Persones en Situació de Sense Llar, i que suposa crear nous i nobles recursos materials i humans. Creiem que en les qüestions de necessitat bàsica i extrema de la gent no hi ha d’haver excuses, cal invertir el que faci falta encara que per les administracions això suposi retallar sobre altres partides pressupostàries menys urgents i necessàries. Ben segur que la comprensió solidària dels nostres ciutadans donen i donaran suport a les decisions en línia d’aquesta justa distribució dels bens de tots, en aquest cas destinada a qui més la necessita.

FUTUR

El passat ja ha passat, ara estem en el present, com sabem el present és molt fugisser, se’ns escapa a cada instant, sempre apunta cap al futur,... estem en moviment, en gerundi, caminant! Anem apuntant cap a nous conceptes que impregnin de nou la realitat, fonts de pau i convivència solidària que facin innecessari el motiu i la raó per la qual avui ens trobem convocats. Es tracta de fer impossible que ningú estigui en situació de sense llar, de que tothom pugui disposar dels mecanismes i recursos necessaris per tal de superar la seva particular història de desamor, les seves lesions, la seva solitud, els seus fracassos, ruptures, errors i males sorts.

No parlem de regals ni de concessions, ni d’aquella pràctica compassiva que hagi de substituir l’exercici de la justícia i el dret. Potser aquest exercici avui ens assenyalaria la necessitat d’implantar una renda bàsica per a tothom que ho necessiti, i un salari màxim interprofessional que faciliti una millor distribució dels bens. En tot cas ara parlem de treballar a favor d’una estructura de serveis socials configurada amb l’esperit dels valors més profundament humans, i això per damunt de qualsevol altre consideració. En favor d’aquesta causa tant noble val a dir que entitats i administracions hem de saber jugar net, creant sinèrgies, respectant la diversitat de carismes, superant protagonismes estèrils, coordinant esforços, i dialogant amb transparència. I tot això tenint només com a centre vital d’acció les persones, el respondre a les seves necessitats.

Anem, doncs, cap a una ciutat solidària en la que empobrits i exclosos trobin possibilitats per a refer-se una i una altra vegada. Amb sentit d’assistència material i humana, promovent-los, acompanyant-los i empoderant-los, tot això als nivells que facin falta, i sense mai negar-los-hi noves oportunitats. En definitiva es tracta de fer impossible l’existència de l’empobriment i l’exclusió.

Ateses les circumstàncies de la gran crisi financera a la que estem sotmesos, ens trobem amb les tensions d'anar a l'última hora i governar en crisi, això suposa estar molt atents a la realitat de l'aquí i l'ara, a vegades solucionant les coses a l'últim moment, i no sense una bona dosi d'imaginació i creativitat. Dèiem abans que tenim grans conviccions i grans persones, certament que amb aquesta força amiga i solidària hem pogut i creiem que podrem anar endavant. Amb tot, però, val a dir que això suposa un sobreesforç no gens fàcil d'encaixar.

El cas és que tenim vint anys i més, de passat i present, però ara volem apuntar-nos cap a un nou futur en el que ciutadans, entitats i administracions anem a l'hora i sense regatejos, afavorint l'increment, la multiplicació i la qualitat dels recursos necessaris per tal d'eradicar tota mena d'exclusió i empobriment. L'aclaparador fet del sofriment de les víctimes que ara estem atenent ens ho demana. Per això continuarem mentre puguem existir, i no defallirem! Felicitats i gràcies a tots!

Lleida, 13 de desembre 2014